

e-novičke

december 2013

Dragi bralci, pred vami je zadnja letošnja številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Ob tej priložnosti se vsem, ki ste sodelovali pri snovanju našega informativnega e-glasila, zahvaljujem za sodelovanje ter vas hkrati vabim, da ga sooblikujemo tudi v prihodnje. V letu, ki prihaja, vam želim veliko dobrega, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Novoletno voščilo	3
Domače novičke	3–5
Ekspertna zunanja evalvacija izobraževanja odraslih	3
Se izobraževanju odraslih v Sloveniji pišejo dobri časi?	4
Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2013	5
Projekti ESS	6
Spopolnjevanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	6
Mednarodno sodelovanje	6–12
36. sestanek Skupine za kazalnike in ciljne vrednosti	6
Nova številka glasila Newsletter Study Circles	7
Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih v polnem teku	8
Udeležili smo se raziskovalne konference PIAAC v Washingtonu	8
Koordinacijska delavnica partnerjev v projektu KYL v Talinu	9
Obiskali sta nas kolegi iz Črne gore	9
Delavnica o pismenost v digitalni dobi v Oslu	10
Konferenca v Litvi – pogled na izobraževanje odraslih iz (vsaj) treh smeri	11
Tematske delovne skupine za izobraževanje odraslih pri Evropski komisiji – skupina za kakovost	11
Vabimo	12–13
Vabilo na petkovo srečanje v decembru	12
Evropsko leto 2014	13
Tema evropskega leta 2014	13
Pomembne publikacije	14–16
Publikacija OECD o trendih, ki oblikujejo prihodnost izobraževanja	14
Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja za trg dela	14
Cedefopova publikacija o vlogi kvalifikacij na razvoj poklicev	14
Nove publikacije CPI	15
Mi, državljani EU.....	15
Izšla so navodila za pripravo raziskave o potrebah po spretnostih	16
Iz drugih virov	16–23
Izšla je šesta številka glasila CONFINTEA VI	16
Izšla je tretja letošnja številka glasila UIL Nexus	17
Objava Evropske klasifikacije spretnosti/ kompetenc, kvalifikacij in poklicev	17

Mednarodna konferenca o spletnem učenju 2013	18
Evropska komisija poudarja pomen zaposlovanja v sektorju IKT	18
Izšla je šesta številka InfoNet Newsletter.....	19
Izšla je novembrska številka VETAlert.....	19
Izšla je septembrska številka Novičnika PI	20
Evropski parlament sprejel program Erasmus+	21
Predlog novele zakona o višjem strokovnem izobraževanju	21
Nova izdaja Statističnih informacij – Izdatki za formalno izobraževanje v Sloveniji v letu 2011	22
Sklepi Sveta EU o učinkovitem vodenju v izobraževanju	22
Kotiček je vaš	23–30
Finančna pismenost za Rome	23
Zaključna konferenca CVŽU Ljubljanske urbane regije	24
Zasavci se radi učimo in izobražujemo vse življenje	25
Zaključek projekta Center vseživljenjskega učenja Savinjska	25
Zaključna konferenca projekta CVŽU Pomurje	26
Zaključna konferenca projekta CVŽU Koroška	27
Zaživelo je 28 centrov medgeneracijskega učenja	28
Borza znanja je praznovala 20-letnico delovanja	29
Certificiran in licenciran NLP praktik	29
Posveti, konference	30
Knjižnica ACS	31–32
Uporabljene kratice	33

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

NOVOLETNO VOŠČILO

(foto: Karmen Mlinar)

V letu 2014 vam želim veliko sončnih in vedrih dni, majhnih sreč in drobnih pozornosti. Srečno in uspešno novo leto!

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), direktor ACS

DOMAČE NOVICE

Ekspertna zunanja evalvacija izobraževanja odraslih

V oktobru smo v sklopu projekta *Vpeljava ekspertne zunanje evalvacije v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih* izpeljali obiske v treh izobraževalnih organizacijah, ki so bile izbrane na razpisu spomladi. Namen obiska je bil potrditi pravilno razumevanje samoocene kakovosti, ki so jo izobraževalne organizacije pripravile do septembra. V pogovorih z zaposlenimi in zunanjimi sodelavci so ekspertne zunanje evalvatorice pridobile dodatna pojasnila in informacije, s pomočjo katerih so lahko bolje razumele zapise in utemeljitve, ki jih je izobraževalna organizacija vključila v samooceno. Obisk je trajal en dan in je bil pomemben za objektivnejšo zunanjo presojo kakovosti.

Obiske so skupine ekspertnih zunanjih evalvatoric izpeljale:

- 22. oktobra v [Razvojno izobraževalnem centru Novo mesto](#),
- 22. oktobra v [Srednji zdravstveni šoli Celje](#),
- 24. oktobra v [Srednji šoli za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo Ljubljana](#).

Po obisku so ekspertne zunanje evalvatorice pripravile poročilo o ekspertni zunanji evalvaciji v posamezni izobraževalni organizaciji.

V jesenskih mesecih smo oblikovali logotip projekta ter pripravili promocijsko publikacijo, ki bo vsem, ki bodo želeli v projektu sodelovati, posredovala ključne informacije. Publikacija bo dostopna sredi decembra.

Več o ekspertnih zunanjih evalvacijah izobraževanja odraslih najdete na [tej spletni strani](#).

Alenka Jurič Rajh (alenka.juric.rajh@acs.si), ACS

Se izobraževanju odraslih v Sloveniji pišejo dobri časi?

V iztekajočem se letu narašča zaskrbljenost zaradi prepada, ki bo zazeval, ko se bo marca iztekla zdajšnja perspektiva koriščenja Evropskega socialnega sklada (ESS). Nekaj odgovorov na vprašanje, kaj in kdaj se za naslednjo perspektivo pripravlja na evropski in državni ravni, smo udeleženci *Letnega posveta o izobraževanju odraslih (LPoIO) 2013* dobili od mag. Francija Klužerja z Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izvedeli smo tudi, da bo financiranje človeških virov osredotočeno na ljudi in ne na ustanove ter da se bodo javne razprave deležnikov začele v kratkem. Sliko sta dopolnili mag. Katja Dovžak z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter Damjana Košir z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), ki sta predstavili resorna prednostna področja, cilje in vsebine. Dobrodošla je bila tudi predstavitev dr. Darje Piciga z Ministrstva za kmetijstvo in okolje o zelenem gospodarstvu, saj tudi na tem področju za izobraževanje odraslih tiči obilo potencialov in izzivov.

Nizanje rezultatov projektov ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* (dr. Tanja Možina) in *Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2011 do 2014* (mag. Estera Možina in mag. Tanja Vilič Klenovšek) ter predstavitev razvojnih nalog ACS ter njihovega vpliva na posamezne deležnike (mag. Andrej Sotošek) sta pripeljala do ugotovitve, da je bilo opravljenega obilo pomembnega in kakovostnega dela, zato imamo odlična izhodišča za naprej.

Četudi bo treba na zagon novih evropskih sredstev počakati vsaj še eno leto, pa optimizem vliva dejstvo, da so nacionalni viri dogovorjeni in zagotovljeni z nedavno sprejeto [Resolucijo o Nacionalnem programu izobraževanju odraslih za obdobje 2013–2020](#) (ReNPiO 2013–2020), ki prinaša tudi več medsektorskega sodelovanja. Vodja pristojnega sektorja na MIZŠ, Boštjan Rozman Zgonc, je na posvetu napovedal, da bo do konca leta pripravljen tudi Letni program izobraževanja odraslih. Predstavil je zamisli o opredelitvi javne mreže ter normativnih, ki bodo primerljivi z drugimi podsistemi v izobraževanju, a bodo v največji možni meri ohranjali posebnosti izobraževanja odraslih. Čeprav za zdaj pogovori o tem tečejo v ožji skupini, bo širša strokovna javnost vključena v kratkem.

Minister, dr. Jernej Pikalo, je s svojim prepričljivim nagovorom vzbudil občutek, da mu izobraževanje odraslih ni niti tuje niti drugotnega pomena. Nasprotno, priznal je njegovo vlogo pri krepitvi slovenskega kulturnega kapitala, zagotavljanju splošnih kompetenc in povezovanju z gospodarstvom ter negospodarstvom ter povedal, da je njegova prioriteta uveljavitev izobraževanja kot pogoja za gospodarske spremembe.

Nekoliko drugačnega značaja sta bili predstavitvi raziskovalnega projekta *BeLL* in *Parade učenja 2013*. Potrdili sta pomen neformalnega izobraževanja in učenja ter prizadevanja za ozaveščanje vseh javnosti o pojavnih oblikah in vlogi vseživljenjskega učenja. Več o vsebinah, predstavljenih na letošnjem *LPoIO*, najdete na [spletni strani posveta](#) in v [Utrinkih o LPoIO](#).

Posvet je potekal v spodbudnem vzdušju, izmenjava informacij in mnenj pa bo pomembno vplivala na naše delo v prihodnjih mesecih. Domnevamo lahko, da bodo o odgovoru na vprašanje, zastavljeno v naslovu članka, odločale sposobnost prožnega odzivanja na realne potrebe trga dela in družbe, povezovanja in sinergije ter osredinjenost na dogovorjene prednosti. Kar nekaj tega je v naši moči, drugo pa ...?!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Udeleženci so ocenili Letni posvet o izobraževanju odraslih 2013

Tradicionalno srečanje predstavnikov politike, stroke in prakse s področja izobraževanja odraslih in drugih resorjev, ki ga je za MIZŠ tudi letos koordiniral ACS, smo uspešno izpeljali v prijetnem okolju Austria Trend Hotela Ljubljana.

Na [posvet](#) se je prijavilo 327 oseb, kar je število, ki nedvomno razodeva zanimanje in voljo, da informirano sodelujemo pri ustvarjanju boljšega jutri v stroki in življenju nasploh. Dejansko je bilo na posvetu 290 udeležencev, kar je rekordna udeležba v primerjavi s prejšnjimi tremi leti. Analiza udeležencev po spolu je pokazala, da je bilo 78 % žensk in 22 % moških – pričakovana prevlada žensk na izobraževalnem področju. Pregled po vrsti ustanov je razodel, da je bilo 24 % udeležencev z ljudskih univerz, 22 % iz srednjih šol, 18 % iz javnih zavodov, 8 % z ministrstev, 7 % iz zasebnega sektorja, 5 % pa iz društev in zvez. Posamezniki so pomenili 3-odstotni delež, 13 % pa je bilo predstavnikov različnih drugih ustanov. Zastopane so bile vse slovenske regije, vendar je kar 53 % sodelujočih prišlo iz Osrednje-slovenske regije, 11 % iz Savinjske, 9 % iz Podravske, 6 % iz Goriške, 5 % iz Gorenjske, po 4 % iz Pomurske regije in Jugovzhodne Slovenije ter 3 % iz Obalno-kraške regije. Iz drugih štirih regij jih je bilo manj kot po 10.

Za razliko od zadnjih treh posvetov v koordinaciji ACS je bil tokratni dogodek enodneven. Temu je botrovalo varčevanje. Tudi mnenja lanskimi udeleženci, zbrana v evalvacijskih vprašalnikih, so govorila v prid racionalizaciji časa, denarja in vsebin. Program je bil ustrezno bogat in zgoščen. Povezovala ga je *mag. Zvonka Pangerc Pahernik*, vodja promocijskega in informacijskega središča na ACS. Nastopilo je kar 20 plenarnih govorcev – eni z daljšimi, drugi s krajšimi prispevki.

Udeležence posveta smo tudi letos zaprosili, da nam po končanem dogodku posredujejo informacije o tem, zakaj so se posveta udeležili, iz katere vrste organizacije prihajajo ter njihovo oceno organizacije in izvedbe posveta, izbora vsebin plenarnih referatov, aktualnosti tem, dolžine posveta ter izbora časa in kraja posveta. Napisali so lahko tudi pohvale, predloge za izboljšanje posveta ter mnenje o tem, kaj so z udeležbo na posvetu pridobili. Vprašalnike je izpolnila polovica udeležencev posveta.

Iz analize odgovorov je razvidno, da so bili udeleženci v povprečju zadovoljni z letošnjim posvetom. Najboljša ocena je bila dodeljena organizaciji in izvedbi posveta, v povprečju pa so bili zadovoljni tudi z

izborom časa ter kraja izvedbe. Prav dobri oceni so udeleženci dodelili aktualnosti tem ter izboru vsebin plenarnih referatov, nekoliko manj so bili zadovoljni z dolžino posveta.

Na posvetu so udeleženci prejeli potrdila o udeležbi.

Podrobnejšo oceno dogodka pa lahko preberete v [analizi Letnega posveta o izobraževanju odraslih 2013](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si) in Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), obe ACS

PROJEKTI ESS

Spopolnjevanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

V okviru *Spopolnjevanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO* smo 5. novembra izpeljali tretjo delavnico v letu 2013.

V prvem delu delavnice je *dr. Ines Kvaternik* svetovalcem iz središč ISIO predstavila terensko delo kot metodo dela, raziskovanja in vzpostavitve stika s ciljnimi skupinami, prakse terenskega dela v socialnem delu ter pravila in tehnike, ki jih je mogoče prenesti tudi v izobraževanje odraslih. Nato sta *Lea Zlodej* (na sliki) in *Tina Strnad*, svetovalki iz Svetovalnih središč Gorenjska in Novo mesto, predstavili, kako poteka izvajanje mobilne svetovalne službe pri njih. V zadnjem delu je potekala razprava o vlogi svetovalnih središč za izobraževanje odraslih pri uresničevanju ciljev izobraževanja odraslih, kot so opredeljeni v novi ReNPIO 2013–2020.

Naloga sodi v aktivnost *Usposabljanje in spopolnjevanje za svetovalno delo v izobraževanju odraslih*, ki jo izvajamo v okviru projekta [Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014](#).

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

36. sestanek Skupine za kazalnike in ciljne vrednosti

Člani Stalne skupine za kazalnike in ciljne vrednosti (SGIB) smo se 4. in 5. novembra sestali v Bruslju in obravnavali zajeten dnevni red, ki je med drugim zadeval:

- izid [Monitorja izobraževanja in usposabljanja 2013](#) – poudarek je na vlaganjih v izobraževanje, v njem pa so med drugim predstavljeni rezultati prvega kroga raziskave o zmožnostih odraslih (PIAAC). Celotno šesto poglavje je namenjeno izobraževanju odraslih, slednje pa je našlo svoje

GD Izobraževanje in kultura

mesto tudi v nekaterih drugih poglavjih, kar dokazuje, da je pomen našega področja končno prepoznan;

- pregled udeležb evropskih držav v dozdajšnjih in prihodnjih mednarodnih raziskavah, ki so podlaga za spremljanje napredka v izobraževanju na evropski ravni – obravnavali smo razloge **za** udeležbo v posamezni raziskavi (mednarodni pomen in prepoznavnost, tradicija, zaupanje v raziskavo oziroma ustanovo izvajalko ipd.) in **proti** (majhnost držav, pomanjkanje denarja in/ali človeških virov, časovno prekrivanje raziskav ipd.) ter se pogovarjali o prenosu izsledkov raziskav v politične odločitve in prakso;
- vpeljevanje metodologije *Joint Assessment Framework* (JAF), ki teče za štiri ciljne vrednosti, med drugim tudi za udeležbo odraslih v vseživljenjskem učenju – izbrani podkazalniki so za zdaj: Udeleženci aktivne politike zaposlovanja v usposabljanjih, Udeležba v tečajih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, Ovire za izobraževanje odraslih (denarne in vezane na delo), Tradicija izobraževanja odraslih (iskanje informacij o priložnostih, svetovalne storitve) ter Priložnostno učenje;
- mandat SGIB in delovni program za leto 2014 – oboje predvideva še večjo vlogo članov pri povezovanju evropskih in nacionalnih prizadevanj na področju merjenja evropskega napredka v izobraževanju.

V [podrobnem poročilu](#) lahko pridobite še več informacij.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Nova številka glasila Newsletter Study Circles

V čezmejnem projektu *Study Circles*, o katerem smo že poročali in je opisan na [projektne spletne strani](#), potekajo pilotne izpeljave študijskih krožkov.

Tokrat bi radi opozorili na četrto številko glasila, ki ga izdajajo projektu. Nekaj poudarkov iz vsebine:

- V svojo zaključno fazo vstopajo prvi trije študijski krožki, ki so začeli delovati maja ali junija 2013, in sicer [Naša dediščina 'Rokodelstvo in domača obrt'](#), [Sadje cesarjevega vrta – obudimo sadjarstvo](#) in [Pohajkovanje med biološkim znanjem in okusi](#) (o krožku smo pisali v novembrski številki e-Novičk);
- Nekateri drugi študijski krožki se ustanavljajo (med njimi je prav gotovo [Študijski krožek na temo ustvarjalnega dizajna, obrtništva in podjetništva](#), ki je začel z delom 30. oktobra);
- Usposabljanje mentorjev/tutorjev – v tej rubriki obveščajo o nadaljevanju usposabljanja mentorjev/tutorjev študijskih krožkov ter o spremljanju vodenja študijskih krožkov;
- Informativna okenca – pišejo o obliki promocijske dejavnosti, ko izbrani lokalni referenti med drugim zbirajo potrebe okolja za nove projekte študijskih krožkov;
- Web – news – newsletter – v tej rubriki boste našli najnovejše informacije o [dogodkih](#) ter povabilo, da se [prijavite](#) na elektronski glasnik, s katerim boste obveščeni o vseh najnovejših dogajanjih v projektu.

Vir: spletno sporočilo, 7. november 2013

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih v polnem teku

Na drugem letošnjem sestanku smo se 7. novembra sestali nacionalni koordinatorji za uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014. Poročali smo o dejavnostih, izpeljanih v prvem projektnem letu, po drugi strani pa so nas predstavniki Izvršne agencije za izobraževanje, avdio-vizualne vsebine in kulturo (EACEA) seznanili s povratnimi informacijami o naših vsebinskih in finančnih poročilih.

Četudi imamo pred seboj še drugo projektno leto, za Slovenijo to pomeni izpeljavo *Parade učenja 2014* in izdelavo zadnje video-publikacije o skupnostnem učenju, smo se že zdaj pogovarjali o nadaljevanju procesa in razpisu za obdobje 2014–2015. Slednji bo objavljen v začetku naslednjega leta, v delovnih skupinah pa smo se že pogovarjali o morebitnih prednostnih temah. Pojavili sta se novi dilemi: ali je bolje z novim projektom nadaljevati zastavljeno delo ali začeti nekaj povsem novega? Ali je bolje projekt nameniti mednarodni izmenjavi in sodelovanju ali nacionalni problematiki? Obveljalo je stališče, da naj se vsaka država odloči po svoje.

Naslednja priložnost za srečanje in strokovni razmislek je bila konferenca v Litvi, 9. in 10. decembra 2013, o čemer pišemo že v tej številki.

Daljše poročilo si lahko ogledate [tukaj](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Udeležili smo se raziskovalne konference PIAAC v Washingtonu

V Washingtonu je sredi novembra 2013 potekala raziskovalna konferenca v okviru mednarodne raziskave o kompetencah odraslih (Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih – PIAAC) z naslovom *Pomen spretnosti in kompetenc in kako jih meriti* (PIAAC Research conference The importance of skills and how to measure them). Konferenco je pripravil Urad za testiranje v izobraževanju (Educational and Testing Service – ETS) iz Princetona v sodelovanju z OECD.

Na konferenco (na fotografiji *Irwin Kirsch*, direktor mednarodnih raziskav pri ETS), ki se je je udeležilo okoli 260 udeležencev iz več kot 30 držav, so bili vabljeni raziskovalci različnih področij (trg dela, gospodarstvo, izobraževanje), predstavniki raziskovalnih skupin iz držav, ki so sodelovale v prvem, ali sodelujejo v drugem krogu projekta (mednje sodi Slovenija), predstavniki različnih nacionalnih ter mednarodnih organizacij in načrtovalci politik (Svetovna banka, OECD, Unesco, EK). Slovenijo sva predstavljali *Ksenija Bregar Golobič*, predstavnica MIZŠ in nacionalne koordinacije PIAAC, ter *mag. Estera Možina*, predstavnica

konzorcija, ki izvaja raziskavo PIAAC v Sloveniji, in nacionalna koordinatorica raziskave PIAAC v Sloveniji.

Vsebina konference se je v bogatem tridnevnem programu osredotočala na metodologijo merjenja spretnosti in kompetenc odraslih in na predstavitev analiz rezultatov za potrebe načrtovanja politike trga dela in izobraževanja. V predprostoru konference so bili udeležencem na voljo veliki ekrani, na katerih smo si lahko ogledali *Video predstavitev o projektu PIAAC iz različnih držav*. Posamezne države, med njimi tudi Slovenija, so v 4-minutnih videih predstavile svoje načrte in poglede na uporabo rezultatov raziskave PIAAC v raziskovanju in načrtovanju nacionalnih razvojnih politik. OECD je udeležencem konference omogočil ogled in preizkus aplikacije *Education and Skills Online – E&S*. To je orodje za individualno testiranje kompetenc, ki je povezano z raziskavo PIAAC, in meri pismenost, matematične kompetence in kompetenco reševanja problemov v tehnološko bogatem okolju.

Vabim vas, da preberete tudi [daljše poročilo s konference](#).

Mag. Estera Možina (ester.mozina@acs.si), ACS

Koordinacijska delavnica partnerjev v projektu KYL v Talinu

V Talinu je 19. in 20. novembra potekala druga koordinacijska delavnica partnerjev v projektu Spoznaj svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno (vzdržno) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle ([Know your Lifestyle – Introducing Sustainable Consumption in 2nd Chance Education – KYL](#)).

Iz vsake države partnerice (na fotografiji; foto: Benjamin Hell) sta se srečanja udeležila po dva sodelavca, sodelovala pa je tudi predstavnik EAEA, ki je prav tako partnerica pri projektu. Na srečanju je *Henrik Poos* (dvv International iz Nemčije), koordinator projekta, predstavil dogovore s sestanka s financerjem projekta (Eurpe Aid), ki je potekal v začetku novembra v Bruslju, dogovorili pa smo se tudi o nadaljnjem delu na projektu. V letošnjem letu bomo pripravili učno gradivo za štiri module o trajnostnem razvoju, ki jih razvijamo v projektu. Vsaka država naj bi vpeljala vsaj dva modula in za podporo temu izpeljala tudi predstavitvene delavnice ter izobraževanje za učitelje in mentorje v programih druge prilžnosti.

Partnerji se bodo srečali še trikrat, in sicer prvič na adaptacijski delavnici v Celovcu, na koordinacijskem srečanju v Ljubljani in na delavnici, ki jo bo za svoje članice priredila EAEA v Bruslju.

Natalija Žalec (natalija.zalec@acs.si), ACS

Obiskali sta nas kolegici iz Črne gore

Kolegici iz Črne gore, *Ljiljana Garić* in *Gordana Bošković*, zaposleni na Centru za poklicno izobraževanje Črne gore v oddelku za izobraževanje odraslih ([Centar za stručno obrazovanje](#)), sta se 26. in 27. novembra

2013 mudili v Sloveniji. Prvi dan smo ju gostili na ACSu, kjer jima je dvanajst sodelavcev predstavilo naše projekte. Tudi uro in pol daljše srečanje od načrtovanega ni bilo dovolj, da bi jim povedali vse, kar ju je zanimalo.

Drugi dan so sta se srečali še s predstavniki naših partnerskih ustanov. Obiskali sta CDI Univerzum, Center za poklicno izobraževanje (CPI) in zasebno izobraževalno ustanovo Glotta Nova, kjer so prav gotovo sestavili mozaik njunega pogleda na izobraževanje odraslih v Sloveniji.

Gostji iz Črne gore in sodelavci ACSa smo ugotavljali, da bi bilo smiselno sodelovanje v skupnih projektih.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Delavnica o pismenost v digitalni dobi v Oslu

V tednu od 25. do 29. novembra sem se udeležila delavnice o pismenosti v digitalni dobi ([Evidence-based delivery of literacy training in the digital era](#)) v Oslu. Sodelovalo je 29 udeležencev iz štirinajstih evropskih držav (Češke, Estonije, Francije, Grčije, Irske, Islandije, Litve, Luksemburga, Madžarske, Norveške, Romunije, Slovenije, Španije in Velike Britanije – na fotografiji spodaj).

Srečanje je potekalo v prostorih Agencije za vseživljenjsko učenje (VOX), osrednje ustanove za razvoj temeljnih kompetenc odraslih na Norveškem, kjer koordinirajo tudi delo *Evropske mreže za razvoj temeljnih spretnosti* (European Basic Skills Network – EBSN).

Na srečanju so bile podrobneje prikazane dejavnosti Akademije EBSN ([EBSN Academy](#)), ki je delavnico organizirala, in projekti, ki potekajo na področju razvoja pismenosti.

Bistvo delavnice je bilo prikazati sisteme usposabljanja učiteljev odraslih za pridobivanje temeljnih kompetenc, predvsem na področju pridobivanja digitalnih kompetenc. Pogovarjali smo se o dosežkih posameznih nacionalnih sistemov, o njihovih prednostih in pomanjkljivostih. Srečanje je bilo namenjeno tudi prikazu nekaterih rezultatov oziroma ključnih kompetenc populacije od 16. do 65. leta starosti v državah, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave PIAAC. V središču so bili predvsem rezultati Norveške, ki izkazujejo relativno visoke dosežke. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da so dosežki na Norveškem nekoliko slabši kot leta poprej. Trenutno v državi potekajo analize razlogov za to stanje, ki bodo podlaga za oblikovanje nadaljnjih strategij razvoja temeljnih kompetenc v državi.

Ključne predstavitve so predvajali prek Youtuba in so jih lahko spremljali člani mreže EBSN. V razpravi so tako poleg udeležencev sodelovali tudi drugi deležniki, ki so dogajanje virtualno spremljali, komentirali in zastavljali vprašanja.

Vabim vas, da si preberete tudi [daljšo različico članka](#).

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

Konferenca v Litvi – pogled na izobraževanje odraslih iz (vsaj) treh smeri

Mednarodno konferenco v Vilni, 9. in 10. decembra 2013, so pod naslovom *Opremljamo odrasle za 21. stoletje. Združujemo sile za izboljšanje zmožnosti in kompetenc* soorganizirali [Evropska komisija](#) (DG EAC), [UIL](#) ter litvansko Ministrstvo za izobraževanje in raziskovanje. V ospredju so bili: uradna objava ter predstavitev spoznanj Unescovega *Globalnega poročila o učenju in izobraževanju odraslih: Premislek o pismenosti (Global Report on Adult Learning and Education – Rethinking Literacy – GRALE II)*, predstavitev nekaterih rezultatov raziskave o zmožnostih odraslih ([PIAAC](#)) s poudarkom na evropskih državah ter pogled Evropske komisije na izzive izobraževanja odraslih v Evropi in odzive nanje.

Iz Slovenije smo se dogodka udeležile *mag. Andreja Lenc* s Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, *Ema Perme* z MIZŠ in *mag. Zvonka Pangerc Pahernik* z ACS. Zadnji dve sva v delavnici o prednostni obravnavi pismenosti in ključnih sposobnosti poleg predstavnikov Francije in Irske predstavili naša politična in strokovna prizadevanja. V drugih treh delavnicah so udeleženci – bilo nas je več kot 200 – spoznali primere dobre prakse in razpravljali o širših družbenih in državljskih učinkih večje udeležbe v izobraževanju odraslih, kakovosti, učinkovitosti in enakopravnosti kot temeljih za financiranje IO ter o partnerstvih, sodelovanju in usklajevanju v izobraževanju odraslih.

Zaključni razpravljavci so izhajali iz priporočil delovnih skupin in s pomočjo avditorija zasnovali akcijski načrt na ravni Evrope, posameznih držav pa tudi regij in lokalnih skupnosti. Obljubili so, da bodo začrtane dejavnosti potekale v podobni sinergiji obeh ključnih partnerjev (Evropske komisije in UIL) kot konferenca, saj to prinaša prihranek že tako omejenih virov, po drugi plati pa zaradi združenih moči lahko upamo na večji prodor izobraževanja odraslih.

Več o posameznih vidikih konference in naših prispevkih boste lahko prebrali v naslednji izdaji glasila.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Tematske delovne skupine za izobraževanje odraslih pri Evropski komisiji – skupina za kakovost v izobraževanju odraslih

Nadaljujemo s tretjo objavo o tematskih delovnih skupinah za izobraževanje odraslih pri Evropski komisiji, natančneje Tematske delovne skupine za kakovost v izobraževanju odraslih (Thematic Working Group Quality in Adult Learning – TWG QAL). V kontekstu nedavne konference, ki so jo organizirala združenja in društva s področja izobraževanja odraslih v Sloveniji na temo *Odličnost izobraževalcev odraslih in prelomni časi*, bo tudi tale zapis prispeval k boljši obveščenosti, razmišljanjem in načrtovanju novih dejavnosti.

Ena od podskupin TWG QAL – **Usposobljenost – kakovost osebja v izobraževanju odraslih** – je zbrala obstoječe dokaze in rezultate končanih študij ter oblikovala vsebino, iz katere je mogoče oblikovati nekatere strategije in tudi ukrepe politike za krepitev *profesionalizacije osebja v izobraževanju odraslih*, ki je povezana s kakovostjo in v najbolj razviti obliki z odličnostjo.

Na temo *kakovosti osebja v izobraževanju odraslih (staff quality in adult learning)* so v okviru dvoletnega delovnega programa (*Quality in Adult Learning: Work programme*) potekale tudi t. i. aktivnosti sodelovalnega učenja (Peer Learning Activities – PLAs). Marca 2013 smo na Dunaju sprejeli naslednje ključne ugotovitve:

- akreditacija izvajalcev je nujna, vendar ne zadošča za zagotavljanje ustrezne kakovosti v izobraževanju odraslih;
- zaradi težnje, da se kakovost izobraževanja odraslih meri z vložkom in rezultatom, je potrebno posebno pozornost posvetiti *kakovosti osebja v izobraževanju odraslih in izvajanju učnega procesa ter učenju*;
- akreditacija v veliki meri zagotavlja preglednost, s katero je mogoče spodbujati kakovost oziroma bolj dejavno in namerno doseganje kakovosti, pri čemer je potrebna obojestranska motivacija oblikovalcev politike izobraževanja odraslih in izvajalcev;
- pregled razsežnosti dela izvajalcev skozi akreditacijske sisteme je še posebej zanimiv za evropsko sodelovanje in izmenjavo izkušenj in nacionalnih praks ter za *mednarodno povezovanje in sodelovanje v različnih projektih*;
- v obstoječih sistemih držav članic obstaja *premalo oprijemljivih in konkretnih dokazov* oziroma podatkov o vlaganjih in koristih akreditacije izvajalcev izobraževanja odraslih. Nedavna raziskava *Kakovost v izobraževanju odraslih (Quality in the Adult Learning)* kaže nekatere značilnosti.

Vabimo vas, da si celotni prispevek preberete v [nadaljevanju](#).

Prihodnjič bom predstavila podrobnosti iz zaključnega poročila TWG QAL in priporočila za urejanje nacionalnih politik.

Ema Perme (ema.perme@gov.si), MIZŠ, Urad za razvoj izobraževanja

VABIMO

Vabilo na petkovo srečanje v decembru

Vabimo vas na letošnje zadnje petkovo srečanje, na katerem nam bo *Mateja Rozman Amon*, direktorica LU Radovljica, ki je tudi sama deset let delala kot mentorica v programu *Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM)*, predstavila projekt, ki je nastal v šolskem letu 2012/2013.

Gre za dokumentarni film o duševnem zdravju mladih, katerega rdeča nit je resnična zgodba bivše udeleženke programa *PUM Radovljica*. Dekle je po smrti mame ostalo samo in ni zmoglo bremen samostojnega življenja, spopadala se je tudi z motnjo hranjenja. Poskusila si je vzeti življenje in pristala v psihiatrični bolnišnici Begunje. Šole ni več zmogla redno obiskovati. Po izpadu iz rednega izobraževanja se je vključila v program PUM. Po pedagoški pogodbi je končala Gimnazijo in maturirala. V filmu, ki si ga bomo na srečanju ogledali v celoti, poleg njene zgodbe spregovorijo tudi strokovnjaki, ki strokovno orišejo probleme, s katerimi se je spopadala, in nakažejo možne oblike pomoči. Iz filma je mogoče zaznati način dela v programu PUM. Gre za preplet različnih načinov dela (projektno, produkcijsko, interesno in individualno delo) ter celostni pristop pri delu z mladostniki.

Srečanje, ki bo v petek, 20. decembra 2013, ob 9. uri v sejni sobi ACS, bo trajalo do 10.30. Vaše prijave zbiram po e-pošti do srede, 18. decembra 2013.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

EVROPSKO LETO 2014

Tema evropskega leta 2014

Pri načrtovanju dejavnosti v letu 2014 se mnogi srečujemo z vprašanjem o temi naslednjega evropskega leta. Odgovor ta hip ni preprost, saj uradno tema še ni razglašena. Neuradno pa se že nekaj časa predvideva, da se bo leto imenovalo *Evropsko leto usklajevanja poklicnega in družinskega življenja* (European Year for Reconciling

Work and Family Life). O tem sta se že pozitivno odločila Evropski parlament in Svet Evrope, medtem ko EK očitno še ni spregovorila zadnje besede, nekateri dopuščajo možnost, da bo možnost celo zavrnila.

Za uveljavljanje ravnovesja med delom in zasebnim življenjem se že nekaj časa zavzema Zveza družinskih organizacij pri Evropski uniji (The Confederation of Family Organisations in the European Union – COFACE), katere cilji so spodbujanje družinske politike, solidarnosti med generacijami in interesov otrok v Evropski uniji (EU). Pri Zvezi upajo, da bo leto 2014 prineslo pozitivne spremembe za evropske družine na dveh področjih: boljša uskladitev zmožnosti s poklici oziroma potrebami na trgu dela ter izboljšano blagostanje in vsakodnevno življenje Evropejcev.

Kampanja naj bi imela štiri ključne teme:

- zagotavljanje ravnovesja med delom in družinskim življenjem,
- izboljševanje socialne integracije,
- spoprijemanje z revščino otrok in družin ter
- omogočanje kakovostnih zaposlitev, ki bi zagotavljanje oskrbo otrok, ustrezne plače, varnost pri delu in delovne pogoje, ki upoštevajo družinsko življenje.

Če bo tema evropskega leta potrjena, bo to pomenilo nadaljevanje prizadevanj, ki izhajajo iz evropskih let 2010 ([Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti](#)), 2011 ([Evropsko leto prostovoljstva](#)), 2012 ([Evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti](#)) in 2013 ([Evropsko leto državljanov](#)). Spet jo bomo umestili med možne teme *Tedna vseživljenjskega učenja (TVU)* in jo pod vodstvom nacionalnega koordinatorja (MDDSZ ?) obeležili še kako drugače.

O novostih vas bomo obveščali.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Publikacija OECD o trendih, ki oblikujejo prihodnost izobraževanja

Kaj za izobraževanje pomeni naraščajoča raznolikost družb? Kako se globalna gospodarska sila odraža v novih državah? Kako se spreminjajo delovni vzorci? Publikacija z naslovom [Trends Shaping Education 2013](#) s pomočjo mednarodnih podatkov obravnava takšna in podobna vprašanja. Kljub vsemu pa ne daje zadovoljivih odgovorov, saj ni niti analitično poročilo niti statistična zbirka podatkov.

Njen namen je spodbuditi razpravo o mednarodnih trendih, ki oblikujejo prihodnost izobraževanja, zato z njo vabijo oblikovalce politik, raziskovalce, vodje izobraževanj in učitelje, da se vanjo vključijo in dodatno preučijo dogajanje v svojih državah ali regijah.

Vir: [spletna stran OECD](#)

Priredila: Neja Colja (colja.neja@gmail.com), študentka podiplomskega študija andragogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani

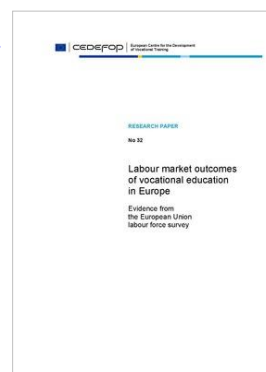
Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja za trg dela

V Cedefopovi zbirki Research paper je izšel 32. zvezek z naslovom *Rezultati poklicnega izobraževanja in usposabljanja za trg dela* ([Labour market outcomes of vocational education in Europe](#)).

Poročilo, ki je sestavljeno iz podatkov raziskave EU o delovni sili, kaže, da ljudje z doseženo poklicno izobrazbo (v primerjavi s tistimi, ki končajo srednjo raven splošne izobrazbe) hitreje prehajajo na trg dela in da prvo stalno zaposlitev dobijo skladno s svojimi kvalifikacijami.

Vir: spletna stran Cedefop, [20. junij 2013](#)

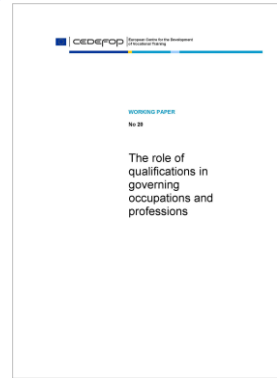
Priredila: Neja Colja (colja.neja@gmail.com), študentka podiplomskega študija andragogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani

Cedefopova publikacija o vlogi kvalifikacij na razvoj poklicev

Kvalifikacije so pogosto videti kot eden ključnih instrumentov za vodenje in urejanje trga dela. Povezane so z dostopom do poklicev, saj opredeljujejo, kaj oseba mora vedeti in biti sposobna narediti, da opravi določeno dejavnost na trgu delovne sile. Navedeni so različni dejavniki, ki upravičujejo uporabo kvalifikacij pri upravljanju poklicev (od zdravja in varnosti do varstva potrošnikov in zagotavljanja kakovosti).

Dvajseti zvezek Cedefopove zbirke Working paper z naslovom [*The role of qualifications in governing occupations and professions*](#) analizira aktualna dogajanja in nove trende v desetih evropskih državah in petih sektorjih ter prispeva k boljšemu razumevanju, kako odnos med kvalifikacijami in trgom dela spreminja in natančneje določa vlogo kvalifikacij.

Vir: spletna stran Cedefopa, [4. oktober 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nove publikacije CPI

Center za poklicno izobraževanje je oktobra izdal tri nove publikacije:

- v knjigi z naslovom [*Poklicni standardi in nacionalne poklicne kvalifikacije 2000–2012*](#) (na fotografiji) na sistematičen način predstavljajo neposredne rezultate novega pristopa k preoblikovanju poklicne, izobrazbene in kvalifikacijske strukture v Sloveniji na podlagi preglednega modela in številnih informacijskih zbirk;
- v strokovni publikaciji [*Programi poklicnega in strokovnega izobraževanja na trgu dela*](#) z uporabo podatkov o prostih delovnih mestih v opazovanem obdobju od 2009 do 2012 preučujejo 16 strokovnih področij izvajanja izobraževanja, analitično obravnavajo povpraševanja po NPK in dajejo povratno informacijo o najbolj iskanih NPK na trgu dela, odpirajo pa tudi nekoliko širši sociološki pogled na obravnavano tematiko;
- poročilo [*Spremljava certifikatnega sistema na treh strokovnih področjih: Storitve za ranljive skupine, Kozmetika, Predelava in izdelava živil na tradicionalen način*](#) predstavlja rezultate spremljave certifikatnega sistema na treh strokovnih področjih, ki jo je v letih 2012 in 2013 izvajal CPI.

Druge publikacije v izdaji CPI si lahko ogledate na [spletnih straneh Centra](#).

Vir: spletna stran CPI, [25. oktober 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Mi, državljani EU

Statistični urad RS (SURS) je ob *Evropskem letu državljanov* izdal priložnostno publikacijo z naslovom [*Mi, državljani EU*](#) in se tako pridružil dogodkom, namenjenim temu letu.

V publikaciji nam predstavljajo zanimive statistične podatke o življenju in pravicah državljanov EU, med drugim: koliko prebivalcev trenutno živi v EU, katera med 27 državami članicami je najštevilčnejša in katera ima najstarejše prebivalstvo, v kateri državi je najpestrejša sestava prebivalstva glede na tuje državljane, koliko zdravih let ob rojstvu v povprečju doživijo moški in ženske v posameznih državah ter kolikšna je stopnja brezposelnosti mladih ter stopnja delovne aktivnosti prebivalstva, kolikšna je delovna aktivnost

žensk, starih od 15 do 64 let, zaposlenih z delovnim časom, krajšim od polnega, ter koliko državljanov EU živi pod pragom revščine.

V publikaciji boste lahko prebrali tudi o izobraževanju državljanov EU, mobilnosti študentov, o pravicah do izobraževanja ter izobrazbi prebivalcev v državah EU. Prikazani so tudi podatki o tem, koliko prebivalcev v starosti od 25 do 64 let ima terciarno izobrazbo, koliko tujih študentov je v povprečju v državah EU, koliko tujih jezikov se v povprečju učijo srednješolci ter koliko odraslih prebivalcev je vključenih vsaj v eno od oblik vseživljenjskega učenja.

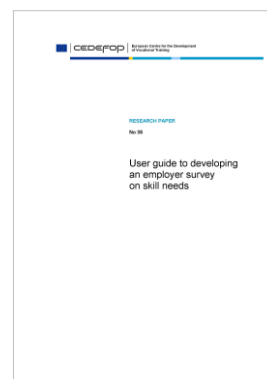
Na kratko je predstavljeno tudi to, kako se sporazumevamo in koliko je uradnih jezikov EU, koliko prebivalcev Unije obvlada dva tuja jezika, o socialni in zdravstveni varnosti, o enotnem trgu EU ter o pravici do glasovanja in kandidiranja na volitvah in udeležbi na volitvah v Evropski parlament.

Vir: spletna stran SURS, [30. oktober 2013](#)

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Izšla so navodila za pripravo raziskave o potrebah po spretnostih

Priročnik z naslovom [User guide to developing an employer survey on skill needs](#) je izšel kot 35. zvezek v Cedefopovi zbirki Research paper. Namenjen je delodajalcem za pripravo vprašalnika o ugotavljanju potreb po veščinah oziroma zmožnostih. Pristop je bil preizkušen v letu 2012 v devetih državah članicah in je bil predstavljen v 36. zvezku že omenjene zbirke ([Piloting a European employer survey on skill needs: Illustrative findings](#)). Zaradi nabora različnih podatkov in priporočil o paleti poklicev, velikosti vzorca, stopnji odziva in zagotavljanju veljavnosti bo publikacija dobrodošla tudi raziskovalcem, ki izvajajo tovrstne raziskave v mednarodnih ali nacionalnih okvirih.

Vir: spletna stran Cedefopa, [25. november 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Izšla je šesta številka glasila CONFINTEA VI

Šesta izdaja e-biltena CONFINTEA IV ([CONFINTEA VI Follow-up News Bulletin, no. 6](#)) prinaša opis dejavnosti, ki so tekle v okviru uresničevanja *Belémskega akcijskega načrta* ([Belém Framework for Action](#)) od junija do oktobra 2013 v sodelujočih državah in med njimi.

V glasilu boste našli najnovejše novice o tem, kako *UIL* spremlja in podpira nadaljnje dejavnosti CONFINTEA VI. V ospredju so izsledki *GRALE II*, ki ga je *UIL* objavil julija letos.

Iz poročila *GRALE II* je razvidno, da je kljub svetovnemu napredku pri povečanju števila pismenih prebivalstvo še vedno prikrajšano, saj so premnogi brez možnosti za izobraževanje. Kot eno od ključnih sporočil *GRALE II* poudarja, da se mora »politika pismenosti osredotočiti na dvig in razvoj osnovnih spretnosti kot celote in vključiti ustvarjanje bogatih pismenih okolij in učeče se družbe.« (str. 35)

Vir: spletna stran UIL

Pruredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Izšla je tretja letošnja številka glasila UIL Nexus

Glasilo *UIL Nexus, Vol. 8, No. 3* predstavlja dejavnosti UIL v tretjem letošnjem trimesečju.

Poleg novic o izidu *GRALE II* so v glasilu predstavljene izmenjave učinkovitih praks pisanja in računanja (*Unesco LitBase*), štipendije za izmenjavo znanja UIL CONFINTEA ter nove publikacije Unesca.

Starejše številke najdete na [spletni strani UIL](#).

Vir: spletna stran UIL

Pruredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Objava Evropske klasifikacije spretnosti/ kompetenc, kvalifikacij in poklicev

Evropska komisija (EK) je 23. in 24. oktobra v Bruslju organizirala konferenco z naslovom *ESCO gre v živo* (*Programme of the conference ESCO Goes Live*). Z njo so uradno objavili novo *Evropsko klasifikacijo spretnosti/kompetenc, kvalifikacij in poklicev* (*European Skills, Competences and Occupations taxonomy – ESCO*), ki je javno dostopna na [portalu ESCO](#).

Večjezična klasifikacija, prevedena v 25 evropskih jezikov, opisuje najbolj ustrezne spretnosti, kompetence in kvalifikacije za več tisoč poklicev. Orodje se bo v naslednjih letih še razvijalo, da bo zajemalo čim več poklicev. Brezplačno jo bodo lahko uporabljali vse ustanove na trgu dela in področju izobraževanja.

Projekt ESCO koordinira EK, Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje skupaj z Generalnim direktoratom za izobraževanje in kulturo. Razvoj podpira tudi Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja.

ESCO naj bi olajšala dialog med trgom dela in izobraževanjem, omogočila zaposlovalcem, da si izmenjujejo informacije prek nacionalnih meja, spodbudila spletno iskanje delovnih mest ter olajšala geografsko in poklicno mobilnost.

Več lahko preberete v predstavitveni knjižici ([ESCO – European Classification of Skills/Competences, Qualifications and Occupations](#)), ki jo je izdala EK.

Vir: [spletna stran ESCO](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Mednarodna konferenca o spletnem učenju 2013

Neprofitna organizacija Knowledge 4 ALL Foundation Ltd. je v sodelovanju z Laboratorijem za umetno inteligenco Instituta Jožef Stefan (IJS) ter pod pokroviteljstvom Unesca organizirala mednarodno konferenco z naslovom *Spletno učenje 2013* ([Internet of Education 2013](#)). Konferenco, ki je bila 11. novembra v Ljubljani, sta z uvodnima nagovoroma odprla *dr. Jernej Pikalo*, minister za izobraževanje, znanost in šport, ter *dr. Željko Jovanović*, hrvaški minister za znanost, izobraževanje in šport (na fotografiji).

Minister *dr. Pikalo* je uvodoma dejal, da sta se v pogovorih s hrvaškim ministrom pred konferenco strinjala o pomenu sodobnih tehnologij za učenje. Na različnih ravneh izobraževanja v Sloveniji se sodobne tehnologije že uvajajo v izobraževalni sistem, potrebno pa je končno vse te oblike povezati v celovit sistem in tako izobraževanje dvigniti na novo raven. Ob tem je opozoril na dva pomembna koraka, ki ju je Slovenija že storila na nekaterih področjih. Pri tem je izpostavil portal [Videolectures.net](#) ter spletno učilnico [eGradiva.si](#). Slovenija si želi postati ena vodilnih na področju t. i. odprtega izobraževanja in morda pilotni primer. Svojo geografsko majhnost lahko izkoristi kot prednost in hitreje uvede spremembe v tej smeri. Ob tem ji je lahko v pomoč dobra domača tehnološka podpora. Ob tem je minister omenil [Laboratorij za umetno inteligenco IJS](#) z vrsto tehnoloških rešitev, ki so potrebne za odprto izobraževanje.

Vir: spletna stran MIZŠ, [11. november 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Evropska komisija poudarja pomen zaposlovanja v sektorju IKT

European Vacancy Monitor (EVM) je celovit pregled dogodkov na evropskem trgu dela. Podatki o prostih delovnih mestih osvetljujejo trende povpraševanja in potrebe po spretnostih pri delu. Podatke za poročilo črpajo iz različnih evropskih in nacionalnih virov.

[Novembrska izdaja](#) poročila evropskega sistema za spremljanje ponudbe delovnih mest EVM ugotavlja, da je sektor informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) pomemben vir zaposlovanja v EU. Opozarja na to, da bi lahko ob upadu števila IKT usposobljenih visokošolskih študentov za ta sektor v prihodnje primanjkovalo delavcev.

Kot je 11. novembra objavila EK, se je število zaposlitev v sektorju IKT v 26 članicah EU (Irska in Hrvaška nista vključeni) med letoma 2011 in 2012 povečalo za dva odstotka. V prvem četrtletju letos je skupno število prostih delovnih mest ostalo enako, pri čemer pa se je stopnja zaposlitev v 27 državah članicah v obdobju med prvim četrtletjem lani in prvim četrtletjem letos znižala za dva odstotka. Kljub temu ostajajo programerji, razvijalci aplikacij in analitiki med 25 najbolj zaželenimi poklici, ki beležijo največjo rast v številu zaposlenih.

»Poročilo krepí naše prizadevanje za podporo digitalnemu gospodarstvu in izboljšanju digitalnih veščin,« je v sporočilu za javnost zapisal evropski komisar za zaposlovanje in socialne zadeve Laszlo Andor in dodal, »voditelji držav članic so poudarili, da so potrebna nova vlaganja v digitalno infrastrukturo ter v izobraževanje in usposabljanje, da bo mogoče zapolniti delovna mesta v prihodnosti.«

Vir: Vladni portal z informacijami o življenju v EU, [11. november 2014](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je šesta številka InfoNet Newsletter

Vabimo vas k branju zanimivih člankov v [šesti številki InfoNet Newsletter](#) in drugih člankov, ki so objavljeni na [spletni strani InfoNeta](#).

V glasilu so v ospredje postavljeni štirje članki:

- prvega, z naslovom *Dolga pot do vključenosti* ([The long road to inclusion](#)), je napisal Michael Sommer,
- sledi članek z naslovom *Doris Pack: Borba za izobraževanje odraslih v Evropi* ([Doris Pack: A fighter for European adult education](#)) avtorja Michaela Sommerja,
- naslov tretjega izpostavljenega članka izpod peresa sodelavke ACS, mag. Zvonke Pangerc Pahernik, se glasi *Učeči se so najboljši zagovorniki učenja* ([Learners are the best advocates](#)) – [Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja odraslih](#) je v Sloveniji od leta 1997 prejelo [188 učečih se](#). Nekateri od njih so postali zagovorniki učenja kot del promocijske kampanje [Zgledi vlečejo](#). [TVU](#) je z 9.400 dogodki v letu 2013 ponovno utrdil pot do razumevanja in prakse vseživljenjskega učenja v Sloveniji.
- naslov četrtega članka pa se glasi *Dostojanstvena starost – z učenjem* ([A dignified old age – with learning](#)) madžarske avtorice Eva Tanczos.

Vir: spletna stran InfoNet, [15. november 2013](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Izšla je novembrska številka VETAlert

VETAlert je mesečni izbor novih publikacij, objavljenih v Cedefopovi bibliografski zbirki – VET-Bib, kjer lahko dostopamo do

spletnih publikacij o poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

V [novembrski številki](#) je navedenih 27 publikacij, ki so jih izdali EK, Evropski parlament in nekateri uradi na evropski ravni.

Objavljeni so bibliografski podatki nacionalnih študij o štirih temah, in sicer:

- prepoznavanju potreb po spretnostih (14 dokumentov),
- razumevanju kvalifikacij (22 publikacij),
- analizi politik (20 poročil),
- razvoju vseživljenjskega učenja (27 dokumentov).

Na koncu novembrske številke so navedeni še naslovi devetnajstih drugih pomembnih publikacij.

Vir: spletna stran Cedefopa, [15. november 2013](#)

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je nova številka Novičnika PI

Prva izdaja spletnega časopisa Pedagoškega inštituta – *Novičnik PI* – je bila objavljena aprila letos. V njem zaposleni na inštitutu predstavljajo aktualno raziskovalno in izobraževalno delo, ki ga opravljajo, ter obveščajo o dogodkih, ki jih organizirajo.

V [najnovejši številki](#) spletnega časopisa Pedagoškega inštituta (PI)

- predstavljajo rezultate mednarodne raziskave PISA 2012;
- poročajo o sprejemanju evropskih agend v slovenskem izobraževalnem prostoru;
- predstavljajo dve raziskovalni deli, in sicer drugi del projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti in akcijsko raziskavo v okviru projekta Together Old and Young – TOY;
- napovedujejo PI pogovore in programe nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju;
- predstavljajo nove izdaje.

Vir: spletna stran PI

Pruredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Evropski parlament sprejel program Erasmus+

Evropski parlament je 19. novembra odobril program *Erasmus+*. To je novi program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport za obdobje 2014–2020.

Nadomestil bo več obstoječih programov EU, ki zajemajo vse izobraževalne sektorje:

- program *Vseživljenjsko učenje – Erasmus* (visokošolsko izobraževanje), *Leonardo da Vinci* (poklicno izobraževanje), *Comenius* (šolsko izobraževanje), *Grundtvig* (izobraževanje odraslih),
- program *Mladi v akciji* in
- pet mednarodnih programov (*Erasmus Mundus*, *Tempus*, *Alfa*, *EduLink* in program za sodelovanje z industrializiranimi državami).

V okviru programa *Erasmus+* bo podpora EU prvič namenjena tudi športu, zlasti na amaterski ravni.

Program *Erasmus+* znatno povečuje sredstva za razvoj znanja in spretnosti, kar kaže na pomen izobraževanja in usposabljanja v evropskih in nacionalnih političnih agendah. Spodbujal naj bi osebni razvoj in izboljšal zaposlitvene možnosti. Na voljo bo proračun v višini 14,7 milijarde evrov, kar je 40 % več kot do zdaj.

In kaj prinaša novi program za izobraževanje odraslih? Podpora ne bo več namenjena mobilnosti posameznikov, udeleženi v programih izobraževanja odraslih, razen v okviru strateških partnerstev. Učitelji in osebje, vključeni v izobraževanje odraslih, pa bodo še naprej lahko pridobili individualne čezmejne učne izkušnje (tako kratkoročne kot dolgoročne). Trije trenutni ukrepi za mobilnost osebja (usposabljanje na delovnem mestu, asistentska mesta ter obiski in izmenjave) se bodo združili v en ukrep. Strateška partnerstva bodo prispevala k posodobitvi organizacij za izobraževanje odraslih.

Vzpostavljena bo tudi nova elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (*EPALE*).

Vabimo vas, da si ogledate [predstavitveni video](#) (v angleščini), preberete [sporočilo za javnost](#), na spletni strani EK pa tudi odgovore na [najpogosteje zastavljena vprašanja](#).

Vir: [spletna stran EK](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Predlog novele zakona o višjem strokovnem izobraževanju

Vladna novela zakona o višjem strokovnem izobraževanju, ki želi ustvariti pogoje za hitro prilagajanje izobraževanja potrebam gospodarstva, trenutno čaka na tretjo obravnavo v Državnem zboru. Poslanci so pozdravili namen vlade, da z novelo onemogoči fiktivne vpise. Spremembe, ki jih predlaga vlada, se med drugim nanašajo na ureditev postopkov akreditacije v višjem strokovnem izobraževanju.

Zaradi predvidenih sistemskih rešitev na področju višjega strokovnega izobraževanja je 22. novembra na seji Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje na MIZŠ odstopno izjavo s funkcije predsednika podal *prof. dr. Janko Muršak*. V svoji odstopni izjavi je navedel, da se ne strinja z delom predloga sprememb zakona o višjem strokovnem izobraževanju, še zlasti glede imenovanja akreditacijske komisije in ukinitve obveznosti za pedagoško-andragoško izobrazbo za kandidate, ki niso šolniki.

Viri: spletna stran Dnevnika, [22. november 2013](#) in [26. november 2013](#), informacijski portal Tax-Fin-Lex, [27. november 2013](#), odstopna izjava prof. dr. Janka Muršaka

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

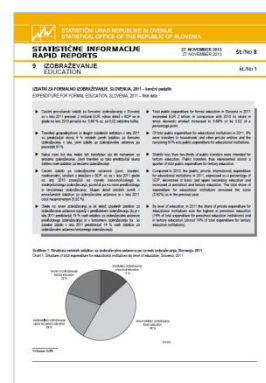
Nova izdaja Statističnih informacij – Izdatki za formalno izobraževanje v Sloveniji v letu 2011

Izšla je nova številka publikacije [Statistične informacije](#), kjer so predstavljeni izdatki za formalno izobraževanje v Sloveniji za obdobje od 2008 do 2011.

Prikazani so podrobnejši podatki o:

- javnih oziroma proračunskih izdatkih za formalno izobraževanje, ki vključujejo izdatke države in občin za izobraževanje,
- mednarodnih izdatkih, ki vključujejo mednarodna plačila oz. plačila iz tujine neposredno izobraževalnim ustanovam in transferje državi oziroma občinam ter
- zasebnih izdatkih za izobraževanje, ki zajemajo izdatke gospodinjstev in izdatke drugih zasebnih entitet za izobraževanje.

Navedeni izdatki so prikazani tudi po ravneh izobraževanja.

Kratko informacijo o izdatkih za formalno izobraževanje v letu 2011 smo objavili že v [septembrski izdaji e-Novičk](#), podrobnejše podatke o tovrstnih izdatki za posamezna leta pa smo predstavili tudi v [prispevku](#) na spletni strani [InfO-mozaika](#).

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Sklepi Sveta EU o učinkovitem vodenju v izobraževanju

V Bruslju je 25. in 26. novembra 2013 potekalo redno zasedanje Sveta EU za izobraževanje, mladino, kulturo in šport.

Svet je sprejel sklepe o učinkovitem vodenju v izobraževanju. Države članice je povabil, da naj vodenje izobraževanja naredijo privlačnejše in naj podpirajo avtonomijo izobraževalnih ustanov in vodij izobraževanja v pedagoških zadevah in pri notranji dodelitvi sredstev, hkrati pa naj zagotovijo, da imajo potrebna sredstva in podporo za prilagajanje in učinkovito odzivanje na specifične in spreminjajoče se lokalne razmere. Sklepi pozivajo k razvoju inovativnih pristopov pri vodenju izobraževanja, na primer z ukrepi strateškega partnerstva v okviru programa *Erasmus +*, vključno s

spodbujanjem vodilnih v izobraževanju k sodelovanju s podjetji, združenji civilne družbe in različnimi ravnmi izobraževalnih ustanov znotraj lokalne skupnosti in na mednarodni ravni.

Zasedanja se je udeležil tudi slovenski minister za izobraževanje, znanost in šport, *dr. Jernej Pikalo*. V prvem delu zasedanja je sodeloval v razpravi o izobraževanju, v drugem delu pa o mladini. Nova pravila za porabo evropskega denarja v obdobju 2014–2020 so strožja in od članic terjajo bolj ciljno strategijo ter osredotočenost na raziskave in razvoj, zeleno gospodarstvo, digitalno družbo ter mala in srednja podjetja.

Kasneje se je minister srečal z evropsko komisarko za izobraževanje, *Androullo Vassiliou*, in se z njo pogovarjal o projektu [OpenUpSlovenia](#) (po Pikalovih besedah gre za nadgradnjo portala *VideoLectures.net*).

Viri: spletna stran Sveta EU, [Izjava za javnost](#), spletna stran MIZŠ, [25. november 2013](#), spletna stran Cedefop, [25. november 2013](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Finančna pismenost za Rome

Razvojno izobraževalni center Novo mesto (RIC Novo mesto) je konec leta 2012 začel z izvajanjem projekta *Finančna pismenost za Rome* ([Financial Literacy for the Roma – FINALLY](#)). V partnerstvu poleg RICa, ki tokrat prvič vodi večji evropski projekt, sodeluje še šest partnerjev iz Bolgarije, Grčije, Italije, Slovaške in Srbije.

Glavni cilj projekta je prispevati k izboljšanju finančne pismenosti Romov in njihovega poznavanja različnih potrošniških storitev. V vseh partnerskih državah smo do sedaj po enotni metodologiji ugotavljali, s kakšnim znanjem razpolagajo Romi na področju finančne pismenosti. Izpeljali smo vodene intervjuje s posameznimi Romi, preučili pisne vire ter v dveh fokusnih skupinah s strokovnjaki, ki se srečujejo s problematiko te manjšine, in vidnejšimi predstavniki romske skupnosti raziskovali, kako uspešno obvladujejo družinske finance. Na podlagi teh spoznanj bomo razvili izobraževalni program, v katerem bodo Romi pridobili znanje, kako čim bolj smotrno upravljati z družinskim proračunom, kako biti obveščen potrošnik, kako varčevati in pametno nakupovati ipd. Dopolnili ga bomo z učnimi gradivi, pripomočki, ki bodo prilagojeni potrebam romske manjšine in usmerjeni v pridobivanje praktičnih veščin za večjo kakovost njihovega življenja. Program in učna gradiva bomo pilotno preizkusili, izpopolnili in ob koncu projekta objavili v jezikih vseh partnerskih institucij.

Projekt je odlična priložnost za izmenjavo dobrih praks med državami na področju izobraževanja za obvladovanje sodobnega finančnega poslovanja kot tudi na širokem področju socializacije in izobraževanja Romov. Na srečanjih (na fotografiji: partnerji na prvem projektne srečanju pri pouku v romski skupini osnovne šole za odrasle na RICu Novo mesto) in ob strokovnem sodelovanju bomo partnerji spoznavali tudi položaj Romov v evropskem prostoru, njihove bivanjske razmere, kulturne razlike, organiziranost ipd.

Projekt Grundtvig FINALLY bo potekal do konca oktobra 2015, sofinancira ga EU v okviru programa Vseživljenjsko učenje, podprogram Grundtvig večstranski projekti.

Več o projektu si lahko preberete na [projektne spletne strani](#). Če želite prejemati elektronske novice, ki izidejo vsakih šest mesecev in obveščajo o dogajanju in napredku projekta, vas vabim, da mi pišite.

Mag. Gabi Ogulin Počrvina (gabi.ogulin.pocrvina@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Zaključna konferenca CVŽU Ljubljanske urbane regije

Na zaključni konferenci projekta *Center vseživljenjskega učenja Ljubljanske urbane regije (CVŽU LUR)*, ki je bila 22. oktobra na Igu, je bilo predstavljeno šestletno delo v projektu, v katerem je sodelovalo šest partnerjev: Center za dopisno izobraževanje Univerzum (CDI Univerzum), Mestna knjižnica Ljubljana (MKL), Glotta Nova, d.o.o., Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije (MISSS), Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljana (UTŽO Ljubljana) ter Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik (CIRIUS Kamnik).

V svojem uvodnem nagovoru je *Marko Peršin*, direktor CDI Univerzum, poudaril pomen tega zahtevnega projekta za urbano regijo ter se zahvalil vsem partnerjem in sektorju za izobraževanje odraslih na MIZŠ za sodelovanje. Župan občine Ig, *Janez Cimperman*, je izrazil dobrodošlico ter uspešno delo zaključne konference. V svojem prispevku o pomenu izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja je *mag. Boštjan Rozman Zgonc* z MIZŠ poudaril pomen svetovalnih središč in točk vseživljenjskega učenja za lažji dostop ranljivih skupin prebivalcev do učenja.

Albert Štrancar (na fotografiji) je spregovoril o delovanju CVŽU LUR v šestletnem delu ter doseženih kazalnikih. [Svetovalno središče Ljubljana](#) je v obdobju delovanja projekta svojo dejavnost izvajalo na šestih krajih. Opravilo je 9.492 storitev ter informiralo in svetovalo 8.714 svetovancem. V šestnajstih krajih v LUR so delovale točke vseživljenjskega učenja, ki so 40.969 udeležencem nudile raznovrstno pomoč pri učenju. Udeležence, ki so se učili s pomočjo mentorja, predavatelja ali vodje najrazličnejših delavnic, so animirali za delo v skupnosti.

Vabimo vas, da si preberete [celotno novico](#), na [spletni strani projekta](#) pa si ogledate [predstavitve](#) in publikacijo [Učeca Ljubljanska urbana regija : utrinki delovanja Centra vseživljenjskega učenja Ljubljanske urbane regije v obdobju od 2008 do 2013](#).

Albert Štrancar (albert.strancar@cdi-univerzum.si), CDI Univerzum

Zasavci se radi učimo in izobražujemo vse življenje

V konec oktobra 2013 je v Trbovljah potekala zaključna konferenca projekta *Center vseživljenjskega Zasavje (CVŽU Zasavje)*. Zasavska ljudska univerza je kot nosilec in koordinator skupaj s sodelujočimi partnerji v šestletnem obdobju trajanja projekta pomembno prispevala k razvoju in kulturi vseživljenjskega učenja v Zasavju.

Projekt, ki sta ga sofinancirala MIZŠ ter EU s sredstvi ESS, je omogočil vsem občanom Zasavja dostop do brezplačnega svetovanja in informiranja za izobraževanje ter samostojnega učenja. Prav tako je bila izvedena pestra paleta predavanj, delavnic in krajših tečajev s področja tujih jezikov, računalništva, kulture, umetnosti ter zdravega načina življenja.

Predstavljeni so bili doseženi šestletni rezultati projekta. Na vseh področjih so bili načrtovani kazalniki doseženi in celo preseženi. Na področju svetovalne dejavnosti ISIO je bilo za 6.597 strank opravljenih 8.271 individualnih storitev in 14.300 ur dela svetovalk. Skupinskega svetovanja v 73 skupinah se je udeležilo 726 udeležencev. V sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje, Območno službo Trbovlje se je v dejavnost poklicnega informiranja vključilo 2152 obiskovalcev.

Na točkah vseživljenjskega učenja smo skupaj s partnerji in 3.902 udeleženci opravili 17.487 ur samostojnega učenja. Izvedenih je bilo 148 različnih brezplačnih neformalnih oblik izobraževanja, katerih se je udeležilo 3.741 občanov Zasavja. V vseh oblikah je poudarek na individualnem pristopu in obravnavi udeležencev.

Uspešno partnersko sodelovanje je dobra osnova za nadaljnji razvoj vseživljenjskega in medgeneracijskega učenja v Zasavju. Verjamemo, da bomo tudi v prihodnji finančni perspektivi uspeli nadaljevati s svojim poslanstvom.

Polona Trebušak (polona.trebusak@guest.arnes.si), Zasavska ljudska univerza Trbovlje

Zaključek projekta Center vseživljenjskega učenja Savinjska

Na UPI – Ljudski univerzi Žalec z letom 2013 končujemo šestletno obdobje izvajanja dejavnosti *Centra vseživljenjskega učenja Savinjska (CVŽU Savinjska)*. Skupaj s sedmimi konzorcijskimi partnerji smo v tem času prebivalcem na območju Savinjske regije omogočili udeležbo v številnih brezplačnih dejavnostih, ki spodbujajo dvig izobrazbene ravni, osebno rast in razvoj na poti vseživljenjskega učenja. Dejavnosti, sofinancirane s strani MIZŠ in

evropskega socialnega sklada, so zajemale informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih, kariernice, delavnice in možnosti samostojnega učenja ob podpori IKT na točkah vseživljenjskega učenja, Borzo znanja Žalec, spletni portal.

6. novembra 2013 smo pripravili zaključno konferenco omenjenega projekta, na kateri so sodelovali predstavniki vseh partnerskih organizacij v projektu, *Janko Kos*, župan občine Žalec, *mag. Tanja Vilič Klenovšek*, predstavnica ACS, in *Janez Jazbec*, direktor Razvojne agencije Savinjske regije, d. o. o. Konferenco je s krajšim nastopom, katerega naslov je bil *Pamet v krizi*, popestril *dr. Miro Cerar*.

Na podlagi nadvse uspešnega partnerskega sodelovanja in povezovanja ter izraženih možnosti in priložnosti za nadaljnji razvoj človeških virov v regiji so bile izražene jasne namere po nadaljevanju podobnih aktivnosti tudi v prihodnje. Ob koncu konference smo se prisotni strinjali, da je projekt glede na dosežene rezultate izjemnega pomena za naše okolje, zato se bomo partnerji potrudili, da ga umestimo v ustrezne lokalne in nacionalne programske dokumente.

Mihaela Anclin (mihaela.anclin@upi.si), UPI – ljudska univerza Žalec

Zaključna konferenca projekta CVŽU Pomurje

S sloganom *Bogato znanje za življenjske sanje* se je v letu 2008 začel projekt *CVŽU Pomurje* in se na zaključni konferenci, ki je bila 22. novembra 2013, končal z mislijo *Fčenje nema začetka, nej končetka, tak je kak Mijra*.

Konferenca je lepo uspela: odprl jo je *Anton Štihec*, župan Mestne občine Murska Sobota, *mag. Katja Dovžak* z MIZŠ je zbranim predstavila vlogo CVŽU danes in poglede na izobraževanje odraslih v prihodnji perspektivi, *Alenka Kučan*, direktorica Ljudske univerze Murska Sobota (LUMS) in vodja projekta, pa je udeležencem nanizala rezultate projekta *Center vseživljenjskega učenja Pomurje – CVŽU Pomurje*. *Mag. Tanja Vilič Klenovšek*, vodja Središča za svetovanje in vrednotenje na ACS, je predstavila vloga svetovalnih središč ISIO pri uresničevanju ciljev izobraževanja in učenja odraslih.

Nosilec projekta, katerega osnovni namen je bil vključiti čim več ljudi v različne oblike vseživljenjskega učenja s posebnim poudarkom na neformalnem učenju in uporabi računalniške IKT tehnologije, je bil LUMS. Sodelovali pa je še šest partnerjev (LU Gornja Radgona, LU Lendava, Razvojni center Murska Sobota, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota, Razvojna agencija Sinergija in ŠIM Ljutomer) in nekateri od njih so na konferenci predstavili svoje dejavnosti v projektu.

Konferenco so popestrili skupina Ethnotrip s svojim nastopom, priložnostna razstava fotografij in objav v pisnih medijih, katere avtorja sta bila *Mihaela Flisar* in *Dejan Dravec*, ter projekciji filma avtorja *Tomaža Lapošija* z naslovom *ISIO – Svetovanje v Pomurju in PoMoč*.

Iz vseh prispevkov in kasnejših pogovorov je velo enotno mnenje, da Pomurska regija potrebuje projekt za spodbujanje vseživljenjskega učenja, povezovanje partnerjev, skupne dejavnosti pri učenju in izobraževanju, skupno promocijo in

možnosti informiranja in svetovanja. Še posebej pa je pomembno, da so te dejavnosti za uporabnike brezplačne, zaupne in dostopne.

Vabimo vas, da preberete tudi [daljše poročilo](#), v katerih so številni rezultati uspešnega projekta.

Alojz Sraka (alozj.sraka@lums.si), Ljudska univerza Murska Sobota

Zaključna konferenca projekta CVŽU Koroška

Nosilec projekta [Center vseživljenjskega učenja Koroška \(CVŽU Koroška\)](#) je bil MOCIS center za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec. Slavnostni zaključek projekta smo pripravili 26. novembra v Dvorcu Bukovje pri Dravogradu, ki je s svojo veličino še bolj poudaril slovesnost našega dogodka.

Po uvodnem pozdravu *Sonje Lakovšek*, direktorice MOCISa, sta vse prisotne nagovorila še *Marijana Cigala*, županja občine Dravograd, in *Peter Cesar*, podžupan Mestne občine Slovenj Gradec. Vlogo svetovalnih središč ISIO pri uresničevanju ciljev izobraževanja in učenja odraslih je predstavila *mag. Andreja Dobrovoljc* z ACS. *Kristina Navotnik*, koordinatorka projekta CVŽU, in *Bernarda Mori Rudolf*, vodja Svetovalnega središča Koroška, sta s ponosom predstavili rezultate projekta, ki so presegli vse zastavljene cilje.

»Konec tega projekta, pa naj bo nov začetek za nove izzive in predvsem za nova druženja med že stkanimi vezmi...«, so bile besede *Nevenke Štraser*, predsednice strateškega sveta Svetovalnega središča Koroška. V svojem prispevku za naslovom *Naj bo konec nov začetek* je poudarila, da je bil CVŽU Koroška velikega pomena za Korošice in Korošce. Med izvajanjem projekta se je ustvarilo odprto učno okolje, učeče se odrasle smo informirali in jim svetovali, udeleženci so pridobili različna neformalna znanja, predvsem pa so osebno rasti.

[Partnerji projekta CVŽU Koroška](#) so s svojimi udeleženci duhovito in zanimivo predstavili, kaj vse so počeli in kako zelo zadovoljni so bili.

Dušica Kunaver (na fotografiji) nam je v svojem predavanju slikovito predstavila, kako se učiti in kako poučevati. Dotaknila se je bogatega in še kako živega ljudskega izročila in poudarila, da to ni le dediščina preteklosti, ampak je predvsem dota za prihodnost.

Vabim vas, da si preberete [celotno novico](#) o izpeljani zaključni konferenci.

Kristina Navotnik (kristina.navotnik@mocis.si), MOCIS

Zaživel je 28 centrov medgeneracijskega učenja

V tednu med 25. in 30. novembrom 2013 so se na ljudskih univerzah po Sloveniji odvijali *Dnevi medgeneracijskega učenja* ([program dogodkov po Sloveniji](#)). Namenjeni so bili predstavitvi novoustanovljenih centrov medgeneracijskega učenja (CMU), ki jih članice Zveze ljudskih univerz Slovenije (ZLUS) odpirajo zato, da bi spodbudili organiziran in strokovno podprt proces izmenjave znanj in izkušenj med generacijami. Častni pokrovitelj projekta, ki ga je denarno podprlo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, je predsednik države *Borut Pahor*.

Na uvodni prireditvi *Sinergija za učenje*, ki je bila 25. novembra v prostorih [javnega zavoda Cene Štupar](#) v Ljubljani, je navzoče nagovoril bivši predsednik Republike Slovenije *Danilo Türk* (na fotografiji; foto: Janez Platiše), podpornik projekta, ki je zaželel vsem sodelujočim, da bi Teden zaključili z občutkom, da smo naredili korak naprej, torej k boljšemu razumevanju sveta okrog sebe, poznavanju različnih generacij in obvladovanju IKT.

Ustanovitev centrov medgeneracijskega učenja na 28 ljudskih univerzah po vsej Sloveniji koordinira ZLUS. Njen predsednik, *mag. Bojan Hajdinjak*, je dejal, da bo ta teden po vsej državi potekalo več kot 200 dogodkov. Podpora več kot osemdesetih ambasadorjev na nacionalni in lokalni ravni navdušuje in navdaja z upanjem, da lahko s skupnimi močmi naredimo veliko dobrega za blaginjo državljanov.

Pobudnica in idejna voditeljica projekta, *mag. Maja Radinovič Hajdič* z Ljudske univerze Jesenice, je ob predstavitvi načrtov poudarila, da pomeni medgeneracijsko sodelovanje v CMU povezovanje različnih generacij pri izmenjavi znanj in izkušenj v obojestransko korist. Tovrstno organizirano in strokovno podprto izobraževanje bodo prevzele LU, saj imajo od petdeset- do osemdesetletno tradicijo v lokalnem okolju, njihovi strokovni delavci organizirajo številne kakovostne aktivnosti – od (ne)formalnih izobraževanj do podpornih dejavnosti, spletajo razvejene partnerske mreže in se hitro odzivajo na potrebe okolja. Ob tem je izrazila tudi željo, da bodo centri postali del širših medgeneracijskih središč, ki bodo zagotavljala široko paleto dejavnosti, ki so potrebne za medgeneracijsko sodelovanje. »*Medgeneracijsko sodelovanje temelji na prostovoljstvu, delili bomo vloge učenja in poučevanja. En trenutek bo nekdo učitelj, v drugem pa učenec,*« je še dodala.

Svoje izkušnje medgeneracijskega učenja sta predstavila tudi Britanca *Gill* in *Dennis Wraight*, ki že sedem let živita v Beli krajini in sta se dejavno vključila v tamkajšnje življenje.

Uradna slovesnost ob odprtju tedna medgeneracijskega sodelovanja se je končala z okroglo mizo (na fotografiji; foto: Jazez Platiše), na kateri so o stereotipih, ki veljajo za določene generacije, spregovorili predstavniki štirih: *Mitja Rotovnik*, direktor Cankarjevega doma in predstavnik generacije veteranov, igralka *Zvezdana Mlakar*, ki sodi v generacijo otrok blaginje, pevka *Tinkara Kovač*, predstavnica generacije X, in kolesarka *Tanja Žakelj* iz generacije Y.

Vabimo vas, da si preberete tudi podrobnejši zapis o dogajanju na dan odprtja na [spletni strani ZLUS](#).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Borza znanja je praznovala 20-letnico delovanja

V letošnjem letu je [borza znanja](#) praznovala 20-letnico delovanja. Da bi obeležili uspehe in dosežke v dosedanjem delovanju ter si zaželeli uspehov tudi v prihodnje, smo se 3. decembra zbrali na praznovanju. Prišli smo vsi, ki ustvarjamo borzo znanja – sodelavci Mreže borz znanja, ponudniki in iskanci različnih znanj, financerji in snovalci projekta. Gostiteljica praznovanja je bila [MKL](#), v okviru katere deluje Osrednja Borza znanja.

Prvi del praznovanja so z nagovori zaznamovali *mag. Jelka Gazvoda*, direktorica Mestne knjižnice Ljubljana (na fotografiji), *dr. Zoran Jelenc*, idejni pobudnik Borze znanja, *mag. Andrej Sotošek* v imenu [Andragoškega centra](#) ter *mag. Katja Dovžak* v imenu [MIZŠ](#). V osrednjem delu so svoje izkušnje z menjavo znanja in poglede na borzo znanja delili izbrani člani.

Danes ob Osrednji Borzi znanja v Ljubljani delujejo še borze znanja v Mariboru, Novem mestu, Izoli, Murski Soboti, Škofji Loki, Ptuju, Celju, Postojni, Novi Gorici in Žalcu. Trenutno imamo tako enajst borz znanja, ki združujejo skupno 19.000 članov, več kot 10.000 ponudb različnih znanj in dobrih 23.000 povpraševanj po znanjih in v 20-ih letih smo med člani ustvarili skoraj 50.000 povezav.

Ob tej priložnosti gre za uspešno delo vsem začetnikom, vodstvom, sodelavcem in zunanjim sodelavcem, partnerjem, financerjem, borznikom in borznicam, tehničnemu osebju, predvsem pa članicam in članom borze znanja, ponudnikom in iskalcem različnih znanj – hvala in pohvala.

Praznovanje smo končali z druženjem ob torti, več utrinkov iz dogodka pa si lahko ogledate na [spletni strani borze znanja](#).

Simona Šinko (simona.sinko@mklj.si), MKL

Certificiran in licenciran NLP praktik

Pridružite se nam v programu *Certificiran in licenciran NLP praktik*, če bi radi:

- spremenili nezavedne vzorce in programe,
- spremenili prepričanja, misli in občutke,
- odpravili blokade, ki so v vas, da bi lažje dosegli to, kar si želite,
- bili bolj prepričljivi, bolj komunikativni in bolj motivirani.

Predavatelj, *dr. Aleksander Šinigoj*, je edini asistent soustanovitelja NLP-ja, *dr. Richarda Bandlerja*, ne samo v Sloveniji, temveč tudi na področju južne in srednje Evrope.

Podrobnosti o programu so objavljene na [spletni strani Mastermind akademije](#).

Za vse, ki bi se radi pridružili novi generaciji NLP praktikov v letu 2014, organiziramo brezplačno [predstavitveno delavnico](#), ki bo v sredo, 18. decembra 2013, ob 16.30 v Austria Trend hotelu Ljubljana (predavalnica Centaurus). Za delavnico je potrebna predhodna [prijava](#).

Dodatne informacije so vam na voljo na spletnih straneh Mastermind akademije (E: <http://www.mastermindakademija.com>) in pri Tjaši Antolinc (E: tjasa@mastermindakademija.com, T: 05 3384 861, 031 323 690).

Zagotovite si mesto in se [prijavite](#).

Tjaša Antolinc (tjasa@mastermindakademija.com), Mastermind akademija

POSVETI, KONFERENCE

Green Growth, Green Jobs: Integrating Employment and Environmental Policies Across Europe

(Zelena rast, zelena delovna mesta: Vključevanje zaposlovanja in okoljskih politik po vsej Evropi)

Bruselj, Belgija, 29. januar 2014

Mednarodni simpozij ponuja priložnost za udeležence, da preučijo prihodnost zelene rasti v Evropi. Zelena rast pomeni spodbujati gospodarsko rast in razvoj ter hkrati zagotavljati, da naravne dobrine še naprej zagotavljajo vire in okoljske storitve, od katerih je odvisna naša blaginja. Zato je treba z njo spodbujati naložbe v zelene tehnologije in ekološke inovacije in inovacije, ki bodo podprle trajno rast in prinesle nove gospodarske priložnosti.

Dodatne informacije o simpoziju najdete v [zgibanki](#).

2nd Green Skills Forum 2014: Green Skills and Innovation for Inclusive Growth (2. forum o zelenih spretnostih: Zelene spretnosti in inovativnost za vključujočo rast)

Pariz, Francija, 14. februar 2014

Poseben poudarek tokratnega foruma, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki s področij zaposljivosti in razvojnih politik ter predstavniki Cedefopa, OECDa in drugih organizacij, je namenjen povezovanju znanj in potreb po znanjih za vključujočo rast. Razprave bodo pomagala opredeliti ovire in izzive na tem področju.

Podrobnejše informacije dobite na [spletni strani foruma](#).

III. znanstveni posvet Vodenje v vzgoji in izobraževanju: Znanje in spretnosti za 21. stoletje – izzivi vodenja, učenja in poučevanja

Portorož, Slovenija, 1. in 2. april 2014

Na posvetu, ki je namenjen ravnateljem, učiteljem, vzgojiteljem in drugim strokovnim delavcem vrtcev in šol, teoretikom in raziskovalcem bodo spregovorili o dilemah ter predstavili primere dobrih praks in rezultate na področju vodenja, učenja in poučevanje.

Na spletni strani [Šole za ravnatelje](#) so objavljeni pomembni datumi, obrazec za prijavo in druge pomembne informacije v zvezi s posvetom.

KNJIŽNICA ACS

ADULT civic engagement in adult learning / Linda Muñoz, Heide Spruck Wrigley, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2012. - 95 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 135). - Dostopno tudi na: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/ace.v2012.135/issuetoc>

ADULT education and learning in a precarious age : the Hamburg declaration revisited / Tom Nesbit, Michael Welton, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2013. - 107 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 138)

BEYOND training : the rise of adult education in the military / Jeffrey Zacharakis, Cheryl J. Polson, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2012. - 106 str. : ilustr. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 136)

The CAMBRIDGE handbook of literacy / edited by David Olson, Nancy Torrance. - Cambridge (ZDA) : Cambridge University Press, 2009. - xxi, 601 str. : ilustr. ; 26 cm

DRUGOSTOPENJSKI študijski programi Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani. - Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, cop. 2013 ([Ljubljana] : Birografika Bori). - 108 str. ; 18 cm

DUCKWORTH, Vicky

Contemporary issues in lifelong learning / Vicky Duckworth and Jonathan Tummons. - Maidenhead : Open University Press, 2010. - 127 str. : ilustr. ; 24 cm

EVROPSKI priručnik o kolegialnem presojanju v svetovanju v poklicnem in strokovnem izobraževanju odraslih / [avtorji izvirnega priročnika Maria Gutknecht-Gmeiner ... [et al.] ; avtorji prirejenga priročnika Sonja Klemenčič ... [et al.] ; prevod iz angleščine Barbara Skubic]. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2012 ([Ljubljana] : Birografika Bori). - 147 str. : ilustr. ; 30 cm

GOVEKAR-Okoliš, Monika

Pogledi mentorjev na praktično usposabljanje študentov v delovnih organizacijah / Monika Govekar-Okoliš, Renata Kranjčec, Urška Gruden ; [izdala] Filozofska fakulteta, Center za pedagoško izobraževanje. - Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2010 ([Ljubljana] : Birografika Bori). - 63 str. ; 24 cm

LEARNING transfer in adult education / Leann M.R. Kaiser, Karen Kaminski, Jeffrey M. Foley, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2013. - 98 str. : ilustr. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 137)

LIFELONG learning and social justice : communities, work and identities in a globalised world / edited by Sue Jackson. - Leicester : NIACE, cop. 2011. - 298 str. ; 24 cm

PSYCHOLOGY of reading / Keith Rayner ... [et al.]. - 2nd ed. - Hove : Psychology Press, 2011. - 1 v. ; 26 cm

RADOVAN, Marko

Značilnosti motivacije in samoregulativnega učenja v izobraževanju na daljavo : doktorsko delo / Marko Radovan. - [Ljubljana : M. Radovan, 2009]. - 231 f. : preglednice ; 30 cm

ROGERS, Alan, 1933-

Teaching adults / Alan Rogers and Naomi Horrocks. - 4th ed. - Maidenhead : Open University Press, cop. 2010. - X, 348 str. : ilustr. ; 25 cm

SPECTRUM of lifelong education / edited by Rameshwari Pandya. - New Delhi : Concept, 2011. - xxvi, 310 str. : ilustr. ; 23 cm

ZNAMENJA trajnosti / [avtorji Boštjan Anko ... et al.] ; zbrala in uredila Nevenka Bogataj ; [avtorji fotografij Avgust Lenar ... et al.]. - 1. natis. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2013 ([Ljubljana] : Littera picta). - 188 str. : ilustr. ; 24 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

OPOZORILO:

Knjižnica bo od 20. decembra 2013 do preklica zaprta. Knjige lahko vrnete v tajništvo.

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

UPORABLJENE KRATICE

ACS – Andragoški center Slovenije
Cedefop – European Centre for the Development of Vocational Training (Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja)
CIRIUS Kamnik – Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik
CMU – Center medgeneracijskega učenja
COFACE – The Confederation of Family Organisations in the European Union (Zveza družinskih organizacij pri Evropski uniji)
CONFINTEA VI – Šesta mednarodna konferenca o izobraževanju odraslih
CPI – Center RS za poklicno izobraževanje
CVŽU – center vseživljenjskega učenja
dvv international – Nemške zveze ljudskih univerz (Institut für internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschul-Verbandes)
EAEA – European Association for the Education of Adults (Evropsko združenje za izobraževanje odraslih)
EACEA – The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (Izvršne agencije za izobraževanje, avdio-vizualne vsebine in kulturo)
EBSN – European Basic Skills Network (Evropske mreže za razvoj temeljnih spretnosti)
EK – Evropska komisija
EPALE – Electronic Platform for Adult Learning in Europe (elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi)
Erasmus+ – EU programme for education, training, youth and sport (program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport)
E&S Online – Education and Skills Online (spletna aplikacija Izobraževanje in spretnosti)
ESCO – European Skills, Competences and Occupations taxonomy (Evropska klasifikacija spretnosti/kompetenc, kvalifikacij in poklicev)
ESS – Evropski socialni sklad
ETS – Educational and Testing Service (Urad za testiranje v izobraževanju)
EU – Evropska unija
EVM – European Vacancy Monitor (Monitor evropskih prostih delovnih mest)
FINALLY – Financial Literacy for the Roma (projekt Finančna pismenost za Rome)
GRALE II – Global Report on Adult Learning and Education – Rethinking Literacy (Globalno poročilo o učenju in izobraževanju odraslih – Ponovni razmislek o pismenosti)
IJS – Institut Jožef Stefan
IKT – informacijsko-komunikacijska tehnologija (Information and communications technology – ICT)
InfoNet – Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih III (European InfoNet Adult Education III)
ISIO – Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih
JAF – metodologija Joint Assessment Framework
KYL – Know your Lifestyle – Introducing Sustainable Consumption in 2nd Chance Education (projekt Spoznaj svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno (vzdržno) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle)
LPoIO – Letni posvet o izobraževanju odraslih
LU – Ljudska univerza
LUMS – Ljudska univerza Murska Sobota
LUR – Ljubljanska urbana regija
MDDSZ – Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije
MIZŠ – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MKL – Mestna knjižnica Ljubljana
NLP – Nevrolingvistično programiranje
NPK – Nacionalne poklicne kvalifikacije
OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj)
PI – Pedagoški inštitut
PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competences (Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih)
PLAs – Peer Learning Activities (dejavnosti sodelovalnega učenja)
PUM – program Projektno učenje za mlajše odrasle
ReNPiO 2013–2020 – Resolucijo o Nacionalnem programu izobraževanju odraslih za obdobje 2013–2020
RIC Novo mesto – Razvojno izobraževalni center Novo mesto
RS – Republika Slovenija
SGIB – Standing Group on Indicators and Benchmarks (Stalna skupina za kazalnike in ciljne vrednosti)
SURS – Statistični urad Republike Slovenije
TVU – Teden vseživljenjskega učenja
TWG QAL – Thematic Working Groups Quality in Adult Learning (Tematska delovna skupina Za kakovost v izobraževanju odraslih)
UIL – Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (Unesco Institute for Lifelong Learning)
UTŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje
VET – vocational education and training (poklicno izobraževanje in usposabljanje)
VOX – Norwegian Agency for Lifelong Learning (norveška Agencije za vseživljenjsko učenje)
ZLUS – Zveze ljudskih univerz Slovenije